

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 612/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **ZLATOKOV SK, a.s.**, Martina Rázusa 8, Trenčín, zastúpeného JUDr. Dagmar Vavrekovou, advokátkou, Horná 51, Banská Bystrica, proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 12Cpr/2/2012-716 z 1. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny uznesením okresného súdu č. k. 12Cpr/2/2012-716 z 1. júla 2024. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

1.1. Ústavná sťažnosť bola pomocou technických a programových prostriedkov schválených plénom ústavného súdu [§ 46 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] pridelená sudkyňi spravodajkyňi Jane Baricovej, sudkyňi I. senátu ústavného súdu, ktorá oznámila predsedovi ústavného súdu podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody svojho vylúčenia z danej veci. Podľa čl. IV ods. 1 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 [ďalej len „rozvrh práce“ (dostupný na webovom sídle ústavného súdu)] bola sudkyňa spravodajkyňa uznesením sp. zn. II. ÚS 377/2024 z 28. augusta 2024 vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Podľa čl. III bodu 2 ods. 1 písm. b) rozvrhu práce vylúčenú sudkyňu zastupuje člen štvrtého senátu Ladislav Duditš.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh v podstatnom vyplýva, že okresný súd rozsudkom č. k. 12Cpr/2/2012-606 z 9. novembra 2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoPr/5/2023-671 z 26. marca 2024 rozhodol vo výroku III o trovách konania tak, že žalobcu (sťažovateľa) zaviazal povinnosťou zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 58 % do rúk jej právneho zástupcu v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka, ktorým bude po právoplatnosti rozsudku určená výška náhrady trov konania. Následne krajský súd doplnčím rozsudkom č. k. 17CoPr/5/2023-685 z 25. apríla 2024 v danej časti rozsudok okresného súdu potvrdil. Rozsudok okresného súdu z 9. novembra 2022 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 26. marca 2024 a doplnčím rozsudkom krajského súdu z 25. apríla 2024 nadobudol v uvedenej časti právoplatnosť 2. mája 2024.

3. Následne okresný súd uznesením č. k. 12Cpr/2/2012-692 z 29. mája 2024 vydaným vyšším súdnym úradníkom určil výšku náhrady trov konania žalovanej 4 825,46 eur a zároveň určil prijímateľa tejto náhrady, ktorým je právny zástupca žalovanej. Žalobca (sťažovateľ) podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť, ktorú okresný súd napadnutým uznesením z 1. júla 2024 zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v nesúhlase sťažovateľa s vydaním uznesenia vyššieho súdneho úradníka o výške trov konania, ako aj následným zamietnutím jeho sťažnosti. Sťažovateľ považuje uznesenie o výške trov konania za predčasné, pretože 17. júna 2024 doručil okresnému súdu dovolanie a dovolacie konanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky stále prebieha. Sťažovateľ považuje za nezákonnú aplikáciu § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), lebo neboli splnené podmienky na vydanie uznesenia o výške trov konania. Rozhodnutie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, preto je potrebné rozhodovať o výške trov konania až po právoplatnom skončení dovolacieho konania. V konaní síce bolo rozhodnuté na prvostupňovom súde a odvolacom súde, avšak vzhľadom na prebiehajúce dovolacie konanie súd prvého stupňa ešte nemôže vedieť, aký nárok na náhradu trov konania bude mať žalobca, resp. žalovaný po rozhodnutí dovolacieho súdu, a to ani v pôvodnom, ani v dovolacom konaní.

5. Podľa sťažovateľa rozhodol okresný súd vzhľadom na skutkový a právny stav nezákonne a arbitrárne, lebo zákonným spôsobom nebolo definitívne rozhodnuté o náhrade trov konania rozhodnutím, ktoré je právoplatné a zároveň sa konanie končí vo veci samej. Zároveň ušlo pozornosti sťažnostného súdu, že ak sa stane rozhodnutie o výške trov konania právoplatným, z formálneho hľadiska dorúčením takéhoto rozhodnutia ide pri takejto právoplatnosti o konečnosť a z materiálnej právoplatnosti je takéto rozhodnutie nezmeniteľné, autoritatívne, má precedenčné pôsobenie a stane sa vykonateľným. V prípade rozhodnutia dovolacieho súdu v prospech dovolateľa (sťažovateľa) sa nebudú môcť odstrániť uvedené účinky právoplatnosti v rámci konania pred všeobecnými súdmi. Uvedená arbitrárnosť pri rozhodovaní okresného súdu má podľa sťažovateľa za následok porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a rovnako zasahuje aj do sťažovateľovho práva na ochranu majetku vyplývajúceho z čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy) v spojení s čl. 1 listiny napadnutým uznesením okresného súdu o trovách konania. Okresný súd mal podľa názoru sťažovateľa vyčíslením trov konania a následným zamietnutím sťažnosti sťažovateľa postupovať svojvoľne a arbitrárne aplikoval § 262 ods. 1 a 2 CSP. Sťažovateľ je toho názoru, že v uvedenej veci nebola splnená podmienka na vydanie daných rozhodnutí, keďže podaním dovolania nemožno považovať rozhodnutie krajského súdu za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

7. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach týkajúcich sa trov konania poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi prislúcha zásadne týmto súdom. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne preskúmava rozhodnutie všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (IV. ÚS 248/08, II. ÚS 569/2017). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

8. Na druhej strane je aj rozhodovanie o náhrade trov integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

9. Po preskúmaní napadnutého uznesenia a právnej úpravy aplikovanej a interpretovanej okresným súdom v kontexte argumentácie uplatnenej v ústavnej sťažnosti ústavný súd aj bez potreby detailného parafrázovania právnych záverov v nich uvedených konštatuje, že ústavnej sťažnosti nebolo možné vyhovieť. Okresný súd v bode 10 napadnutého uznesenia jasne a zrozumiteľne vyvrátil názor sťažovateľa, ktorý je zhodný s jeho argumentáciou v ústavnej sťažnosti. Prioritne je celkom nesprávny názor sťažovateľa, že konanie sa končí až dovolacím rozhodnutím. Práve naopak, existencia meritórneho alebo konečného rozhodnutia odvolacieho súdu je podmienkou prípustnosti dovolania. Výsledok dovolacieho konania síce môže ovplyvniť priebeh konania, ale keďže ide o mimoriadny opravný prostriedok, jeho podanie nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia, keďže vo vzťahu k dovolaním napadnutému rozhodnutiu nenastáva suspenzívny (odkladný) účinok.

10. Rozsudok okresného súdu bol v spojení s rozsudkom krajského súdu právoplatný od 2. mája 2024, v dôsledku čoho vyšší súdny úradník v čase rozhodovania o výške náhrady trov konania nerozhodoval predčasne, svojvoľne ani arbitrárne, ale, naopak, postupoval v súlade s dikciou § 262 ods. 1 a 2 CSP. Právoplatnosť rozhodnutia má za následok, že v ňom priznané práva a povinnosti vyvolávajú riadne právne účinky, medzi ktoré patrí aj povinnosť vyplývajúca z § 262 ods. 1 a 2 CSP. Zrušenie uznesenia okresného súdu o výške trov konania v dôsledku vyhovenia sťažnosti by, naopak, bolo prejavom arbitrárnosti a svojvôle zo strany okresného súdu.

11. Nemožno prisvedčiť ani sťažnostnej námietke týkajúcej sa tvrdenej nemožnosti odstránenia účinkov právoplatnosti rozhodnutia o trovách konania. Ak by výsledkom dovolacieho konania bolo zrušenie odvolacieho rozhodnutia, stratilo by rozhodnutie o trovách konania právny podklad a túto situáciu je možné riešiť sťažovateľovi dostupnými právnymi nástrojmi. Okresný súd sa teda nedopustil žiadneho konania, ktoré by predstavovalo porušenie povinností súdu pri rozhodovaní o výške trov konania.

12. Ústavný súd preto konštatuje, že závery, ku ktorým dospel okresný súd v napadnutom uznesení, nemožno označiť za svojvoľné či neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o porušení ním označených práv. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd odmietol danú časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny:

13. Sťažovateľ porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označených práv, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu